

Rapportage TIP Roermond Limburgs dialect

5 september 2018

Inhoudsopgave

1. Samenvatting	2
2. Rechte tellingen	3
Limburgs dialect	3
3. Onderzoeksverantwoording	12
Toponderzoek	13

1. Samenvatting

Op vraag "1 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 52% van de respondenten: "Limburgs".

Op stelling 2 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 33% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 40% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (26%) is: "Neutraal".

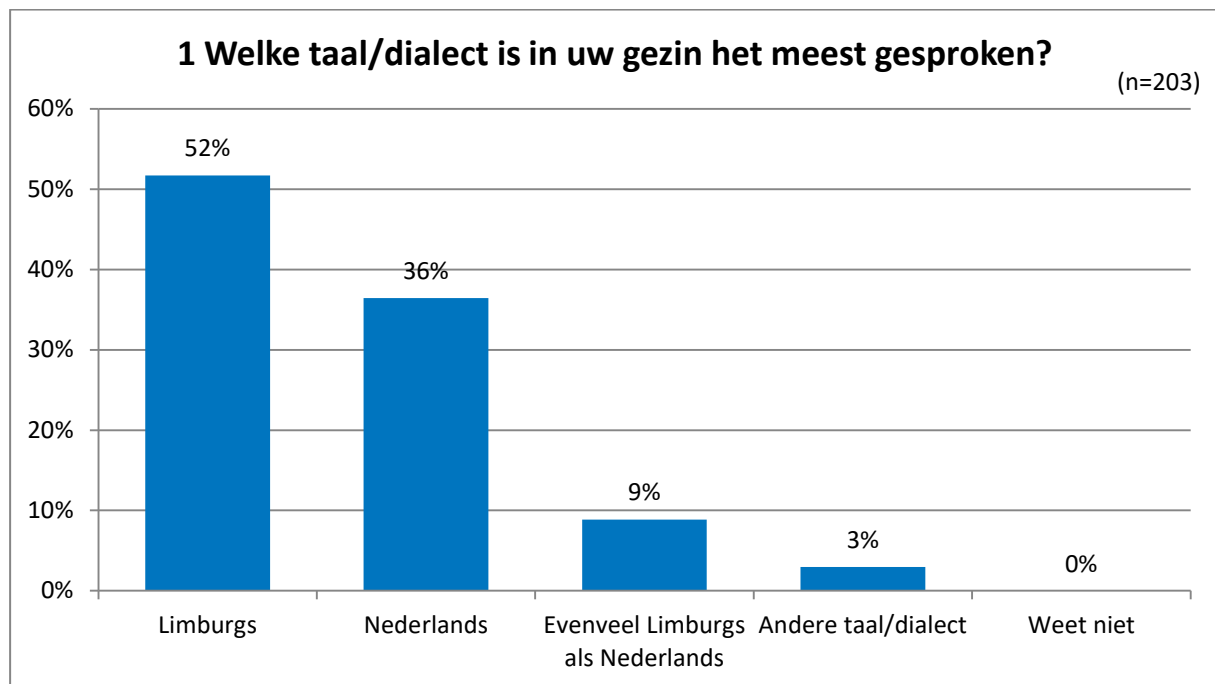
Op stelling 3 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 68% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 12% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Mee eens".

Dit en meer blijkt uit panelonderzoek TIP Roermond, waarbij 206 deelnemers zijn geraadpleegd.

2. Rechte tellingen

Limburgs dialect

“Kinderen moeten al jong aan het Limburgs dialect?”, zo luidde de voorpagina van de Limburger op 19 juli jongleden. De provincie en de Limburgse streektaalorganisaties kondigden in de nota “n Laeve Lank Limburgs?” aan dat er meer kinderen met het Limburgs dialect groot gebracht moeten worden.

Op vraag "6 Welke taal/dialect is in uw gezin het meest gesproken?" antwoordt 52% van de respondenten: "Limburgs".

Andere taal/dialect, namelijk:

- Betuws dialect
- Engels
- Gronings
- Remunjs
- Remunjs! Limburgs bestaat niet!
- Russisch

Toelichting

Limburgs

- Echter vanaf de geboorte tot de eerste groep ook Nederlands. Bewust voor gekozen.
- Volgens mij is het geweldig om tweetalig opgevoed te worden. Mijn ABN heeft er in ieder geval niet onder geleden, integendeel!

Nederlands

- Achteraf gezien zou ik de voorkeur geven in zowel Nederlands en dialect
- Gezinnen met met een Turkse en Marokkaanse afkomst zou verplicht moeten worden Nederlands te spreken. Dit is cruciaal voor de integratie van kinderen en is bevorderlijk voor het behalen van diploma's en het krijgen van werk.
- Ik kom zelf uit Delft en automatisch praat iedereen Nederlands om mij heen.

Al versta ik Limburgs perfect.

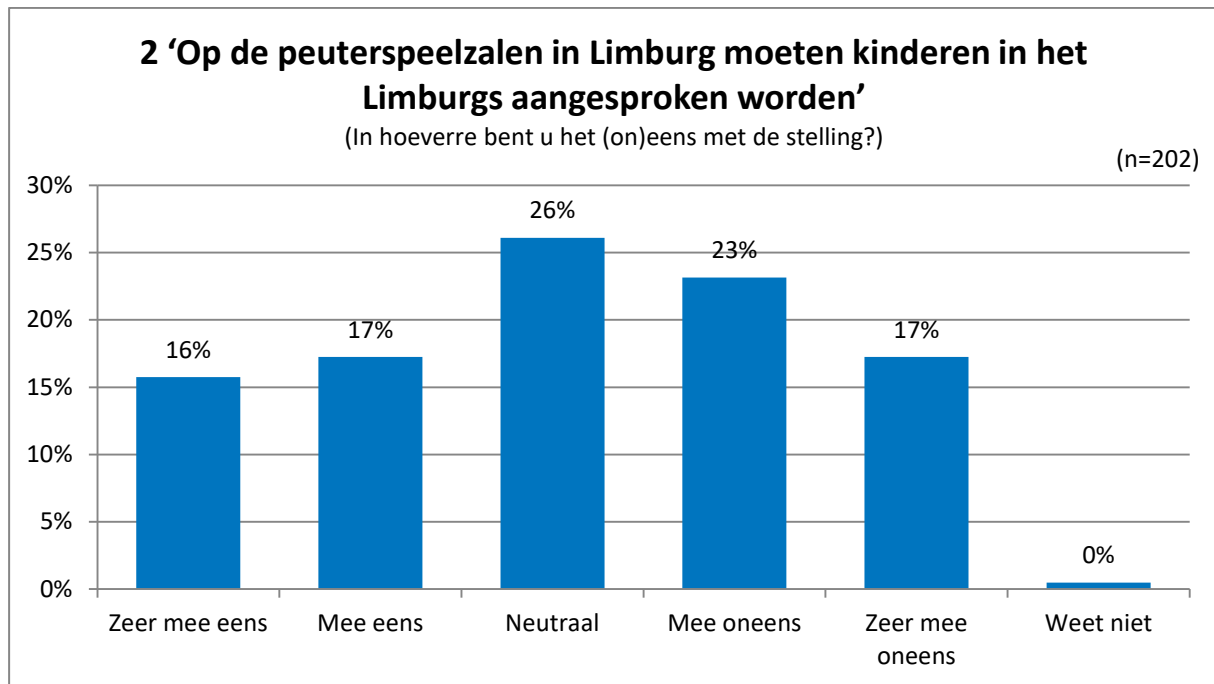
- Kom uit de randstad
- Mijn vrouw spreekt geen Nederlands, maar Spaans, doch dat weiger ik met haar te spreken.
- Toen wij hier pas woonden was het limburgs dialect verplicht om aan een cursus te kunnen deelnemen. Het is wel veranderd
- Wij zijn geen geboren limburgers, anders spraken wij dialect

Evenveel
Limburgs als
Nederlands

- Met mijn kind heb ik van kleins af aan altijd dialect gepraat, maar om de een of andere onverklaarbare reden praat zij altijd Nederlands

Andere
taal/dialect,
namelijk:

- Ik spreek geen Limburgs dialect maar versta het wel.
- We komen uit de Betuwe.

Op stelling 7 'Op de peuterspeelzalen in Limburg moeten kinderen in het Limburgs aangesproken worden' antwoordt 33% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 40% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (26%) is: "Neutraal".

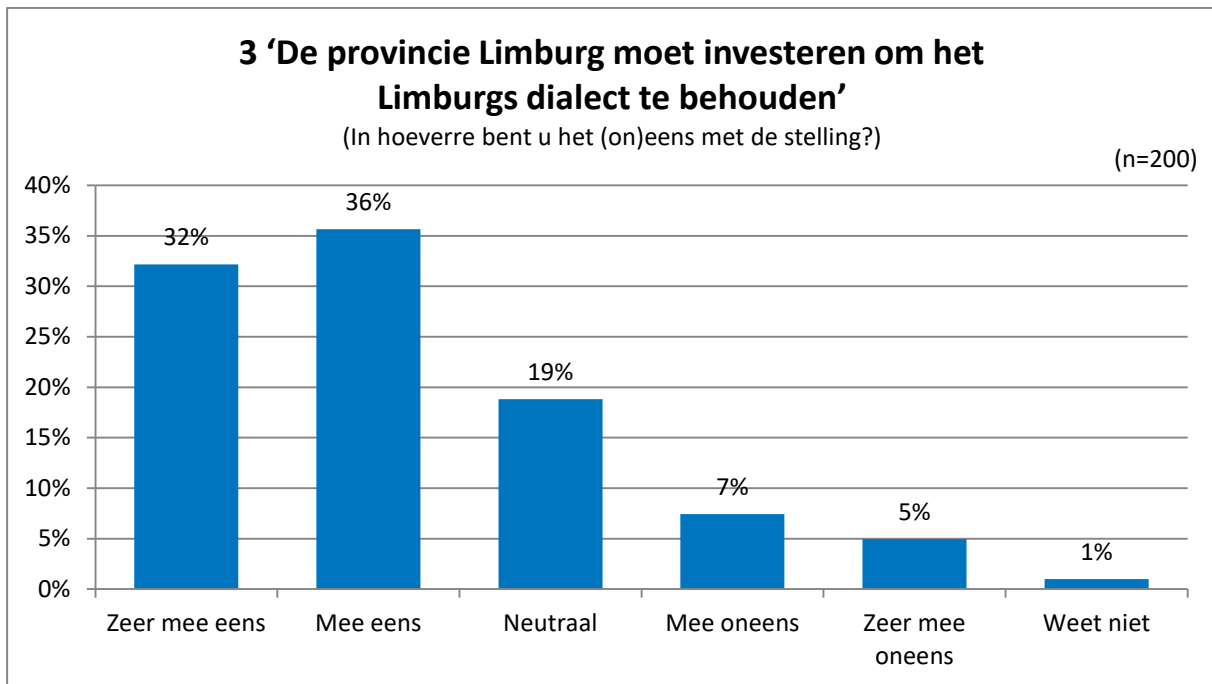
Toelichting

- Zeer mee eens**
- In Friesland Fries, in Limburg Limburgs. Thuis eigen taal
 - Moeten zou ik vervangen door mogen
- Mee eens**
- Indien het kind wordt opgevoed met een Limburgs dialect.
 - Stelling is niet volgens nota Ein laeve lank Limburgs. Limburgstalige kinderen moeten meer in het Limburgs aangesproken worden; dit hoeft uiteraard niet voor allochtone of Nederlandstalige kinderen.
- Neutraal**
- Er komen ook peuters en kleuters, die in hun gezin sinds pas Nederlands geleerd hebben. Verwarring voor hen, vooral in het begin als zij zich ook al aan het vele nieuwe op de peuterspeelzaal moeten aanpassen. Later ben ik met de voertaal Limburgs zeer eens. Mijn achterkleindochter (4 jaar nederlandse moeder) spreekt beide talen al vloeiend door elkaar.
 - Hoe het juffie het liefst doet. Niet geforceerd Nederlands. Niet geforceerd Limburgs.
 - Ik vindt dat ze zowel Limburgs als Nederlands moeten leren
 - Kinderen aanspreken in eigen taal NL of Limburgs
 - Kinderen moeten aangesproken worden in een taal die door de leiding wordt beheerst en door kinderen wordt begrepen: als de leiding zowel ABN als dialect beheerst (maar dat is niet altijd zo), kunnen kinderen voor wie dialect de thuistaal is ook in het dialect worden aangesproken, anders verdient ABN de voorkeur. Overigens: als de leiding Turks of een andere taal beheerst, geldt ook dan: benader jonge kinderen in een taal die voor hen vertrouwd is ...
- Mee oneens**
- ABN is al belabberd, en door enkel op dialect te gaan focussen komt het met onze Nederlandse taal helemaal niet goed meer.

- Kinderen op die leeftijd piken gemakkelijk meerdere talen op. Thuis dialect, indien de ouders dat spreken, op school abn.
- Niet ieder kind spreekt Limburgs. Niet ieder kind verstaat Nederlands.
- Thuis Limburgs, op school Nederlands
- Voertaal ABN, limburgs spreken mag op zijn tijd

Zeer mee
oneens

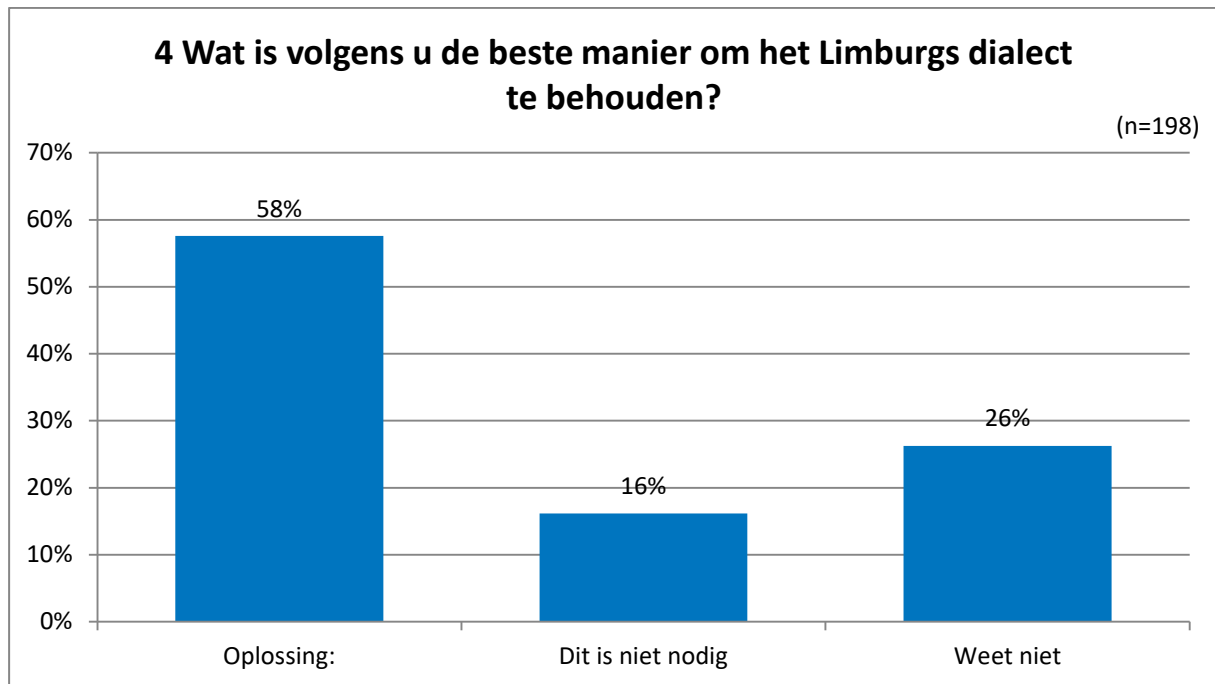
- Hoe kan iemand van buiten Limburg, in het Limburgs dialect iemand aanspreken??
- Ik vind het juist belangrijk dat kinderen goed nederlands laten daar kom je veel verder mee. Limburgs voor erbij vind ik geen pro leem
- Kinderen die van huis uit Limburgs praten mogen best in het Limburgs worden aangesproken, maar met 'Nederlandstalige kinderen' moeten gewoon in goed Nederlands worden gecommuniceerd.
- Lang niet alle gezinnen zijn van oorsprong Limburgs.
Volgens mij is Nederlands de wettelijke spreektaal op scholen. Dat zou ook op de peuterspeelzaal moeten gelden.
Het is van groot belang dat kinderen de Nederlandse taal goed leren voor hun verdere ontwikkeling op school en in de maatschappij.
- Laten we als Nederlandse mensen handelen.

Op stelling 8 'De provincie Limburg moet investeren om het Limburgs dialect te behouden' antwoordt 68% van de respondenten: "(zeer) mee eens". 12% van de respondenten antwoordt: "(zeer) mee oneens". Het meest gekozen antwoord (36%) is: "Mee eens".

Toelichting

- Zeer mee eens**
- Het hoeft m.i. geen wettelijke basis te hebben, zoals een verplicht vak op school. Het moet wel sterk gestimuleerd worden.
- Mee eens**
- Dialect moet behouden worden, maar niet verplicht.
 - Een taal opleggen werkt niet. Faciliteren wel. Voorlichting over voordeel van tweetalig opgroeien benadrukken.
 - Maar dan niet alleen spreken maar ook schrijven.
 - Maar.....Nederlands blijft de taal die alle reverts gesproken moet worden. Dat ouders Hun kind dialect willen leren is prima. Maar uit eigen ervaring vind ik dat je in eerste instanties moet worden aan gesproken in het Nederlands. Ook zeker op de scholen en opvangbak e.d. Ook bij bijeenkomsten en vergaderingen moet er Nederlands gesproken worden. Het is van de zotte dat dialect want elk dorp en elke stad heeft zijn eigen woorden.
Mensen het Limburgs is inderdaad een dialect en zeker geen taal. Vergelijk het niet met de Friese taal, dat is e het een taal en wordt in de provincie Friesland overal hetzelfde gesproken.
- Neutraal**
- Dialect moet kevend gehouden worden door mensen, niet door instituties ...
 - Volgens mij is er niet 'een' Limburgs dialect. In Maastricht wordt er immers een ander dialect gehanteerd dan bijvoorbeeld in Venlo.
- Mee oneens**
- Dit is een verantwoording van het gezin zelf. Als je als ouders allebei dialect spreekt zul je met jouw kinderen ook dialect moeten praten. Nederlands leren ze op school wel.

Op vraag "9 Wat is volgens u de beste manier om het Limburgs dialect te behouden?" antwoordt 58% van de respondenten: "Oplossing:".

Oplossing:

- Alle openbare gelegenheden moeten dialect spreken.
- Als 2e taal onderwijzen net als in Friesland
- Begin met L1 alleen in Limburgs.
- Bij nuchter nadenken is dit niet meer mogelijk en zullen andere talen het Limburgs worden.
- Binnen het basisonderwijs verplichten
- Binnen het gezin en omgeving dialect praten.
- Blieve kalle
- Blijf praten in het Limburgs
- Blijven gebruiken, 2-taligheid is goed voor de ontwikkeling van een kind ook als dit een dialect is.
- Blijven praten in dialect, liedjes gedichten in het dialect
- Blijven promoten, op de basisscholen een actief beleid voeren, de provincie moet zich blijven inzetten voor het Limburgs als streektaal net als het Fries.
- Blijven spreken, naast Nederlands
- Blijven stimuleren dat dialect gesproken wordt.
- Bovenstaande uitvoeren
- Correspondentie in het Limburgs. Nieuwsblaadjes etc. twee- drietalig (+Duits)
- Cursus voor iedereen
- Dat gebeurt vanzelf in de dagelijkse contacten. Niet krampachtig mee omgaan en mensen toch respecteren die Nederlands spreken prefereren. Ook voor de integratie van asielzoekers is dat ook beter.
- Dat Limburgse ouders dialect met hun kinderen spreken
- De cultuur zorgt er zelf voor.
- De kienjer taal cursus gaev in 't dialect en op sjool de kienjer in 't dialect aansjpraeke.
- De taal blieve kalle !!!!
- Dialect clubs oprichten
- Dialect is erfgoed en dat moet worden doorgegeven aan de jongeren, door de ouders, school

enz.

- Dialect is geen taal
- Dialect spreken pas wanneer iemand het niet verstaat overschakelen op ABN
- Dialect veel gebruiken
- Dialectuitgaven stimuleren en gebruiken; kinderen waarderen als ze dialect spreken,
- Dit automatisch laten gebeuren zonder enige inmenging
- Door te praten en op L1 ook te praten
- DVD's voor kinderen in net Limburgs (bijv. Buurman en buurman etc)
- Elkaar aanspreken in het dialect, schrijven hoeft niet zo nodig.
- Er lessen in geven op school. Dat is dus iets anders dan kinderen standaard in het dialect aanspreken. Kinderen zouden eerst goed Nederlands moeten leren vóór zij dialect leren spreken. Met Nederlands kun je overal terecht: met dialect maar beperkt.
- Euveral dialek sjpraeke en sjrieve
- Gebruik van dialect stimuleren via verenigingen als Veldeke etc.
- Geef les op de basisschool. Maar "HET"Limburgs bestaat niet. Hoe geeft iemand uit Kerkrade "Limburgs" in Mook en Middelaar?
- Gewoon plat blieve kalle mit miense die det auch versjtaon....en ABN mit Hollenjers
- Gewoon blijven gebruiken !!!
- Gewoon thuis leren en Pesten maar niet op de onderwijs instituten
- Het gewoon lezen en praten
- Het spreken van een dialect in het openbaar en alle mogelijke andere bijeenkomsten
- Het te spreken
- Iedereen die dialect spreekt dit ok tegen de eigen kinderen doen en geen surrogaat nederlands gebruiken
- In de thuissituatie Limburgs praten net zoals nu in heel veel gezinnen gebeurt.
- Je kind opvoeden in het Limburgs dialect en het toestaan dat kinderen dit onderling spreken op school
- Kalle
- Kinderen de vrijheid en mogelijkheid aanbieden voor ABN en dialect.
- Kinderen tweetalig opvoeden, thuis dialect, peuterspeelzaal, scholen etcetera Nederlands. Ik sta zelf voor de klas, als er geen vreemde taal gesproken mag worden tijdens de lestijd, dan ook geen dialect.
- Krant in het dialect. Tweetalige weekbladen/huis aan huis bladen.
- Laat het aan ouders over
- Lastig. Dialect koesteren. Belangrijk: aanspreken in het dialect maar wel overschakelen als een persoon geen dialect spreekt. En misschien kan de gemeente een bijdrage leveren bijv in het blad via Roermond wekelijks een stukje schrijven in nederlands en dialect.
- Les in geven op de basisscholen en artikelen in hetdialect in kranten en tijdschriften.
- Lim
- Limburgs naast ABN blijven gebruiken op school en thuis/werksituatie
- Limburgs officieel als taal erkennen, Limburgse les op scholen, aandacht besteden aan Limburgs in het onderwijs, het Limburgs als streektaal dient serieus genomen te worden want anders gaat het verloren, ook in kinderopvang en op scholen mag er ruimte zijn voor Limburgs praten
- Limburgs spreken in gezinsverband en op scholen buiten de lessen.
- Limburgse lessen op basisscholen net zoals Friese lessen in Friesland.
- Limburgstaligen moeten gewoon Limburgs met hun kinderen blijven spreken. Sommigen denken dat het beter is hun kind Nederlandstalig op te voeden, maar dit heeft juist eerder een negatief effect, omdat ze het niet goed aanleren. Bovendien is het goed om tweetalig op te groeien

- Meer aandacht op scholen en dan van jongs af aan, huidige ouders menen dat ze meer voor vol worden aangezien als je Nederlands praat. En dat zou andersom gepromoot moeten worden.
- Meer gebruik maken van het dialect
- Meer limburgstalige uitzendingen op radio/tv, en limburgse les (volgens veldeke) op basisscholen
- Meer PR en acties/subsidies
- Mensen stimuleren om hun moedertaal te behouden door ook in het gezin dialect te praten met elkaar. In mijn omgeving zie ik gezinnen waar de ouders dialect praten maar zodra ze tegen de kinderen praten gaan ze over op Nederlands, zo onpersoonlijk, vind ik!
- Om het steeds te blijven spreken.
- Op de basisschool als tweede taal naast (vrijwillig) het lesprogramma op te nemen.
- Op scholen Limburgs spreken
- Op scholen zowel dialectals Nederlands spreken
- Op school gewoon met de kinderen de taal spreken van die omgeving
- Op verschillende manieren Limburgers stimuleren om Limburgs te blijven praten.
- Ouders !!
- Ouders duidelijk maken dat Limburgs naast het Nederlands een verrijking is en het kind daardoor ook makkelijker andere talen leert.
- Praten met mensen die het ook kunnen in vrije tijd
- Promoten
- Promoten en spreken op lokale media en op L1
- Schaam je er niet voor! Hoewel ik zelf 'import' ben, werd onze zoon opgevoed in zijn moederstaal en ook ik heb die altijd met hem gesproken. Voor zijn dochters geldt hetzelfde. In situaties waarin ABN gewenst is, heb ik nimmer iets van een taalachterstand of remming kunnen bespeuren ...
- Scholen, verenigingen, buurt, ouders
- School , werk, vereniging .
- Sponsors van dialect-cultuur
- Spreken, en gedogen.
- T gewoen calle en op de infoborden schrijven
- Thoes beginne mit Limburgs te kalle
- Thuis
- Thuis dialect spreken
- Thuis dialect spreken en op school Nederlands
- Thuis dialect spreken op school Nederlands
- Thuis laten gebruiken en in t onderwijs de Nederlandse taal
- Thuis leren en spreken, doorgeven aan de kinderen.
- Thuis Limburgs blijven spreken
- Thuis Limburgs spreken (familie e.d.) - op school Nederlands spreken
- Thuis Limburgs spreken en op school Nederlands
- Thuis met de kinderen dialect spreken
- Tot aan de kleuterscholen meer dialect gebruiken, vanaf lager school kan dan overgeschakeld worden naar Nederlands.
- Tweetalige opvoeding
- Van huis uit leren
- Van ouders doorgeven op hun kinderen.
- Veel spreken
- Veel spreken...☺☐
- Verplicht lespakket in basis- en middelbaar onderwijs.
- Verplicht Limburgs praten in de onderbouw en Hollands pratende leraren ontslaan

- Verplichten op school
- Via verenigingen of speciale cursussen buiten de lesuren
- Vrijwillige lessen Limburgs op basis- en middelbare scholen. En eventueel ook theatervoorstellingen in het Limburgs die vrij toegankelijk zijn voor scholieren..
- Weekendscholen :-)
- Zelf spreken
- Zie boven
- Zie mijn opmerking bij vraag 8
- Zodoeks meugelik en op zoväöl meugelike plaatse plat kalle en sjrieve
- Zorgen dat het vaker gebruikt word en niet alleen in Limburgse kringen als de schuttterij. Verkoop het Limburgs ergoed beter.
- Zoveel als mogelijk dialect spreken.
- Zoveel mogelijk met elkaar in dialect blijven praten. Ik woon hier 5 jaar en kom uit Zuid Holland mijn man is van Remunj ik werk hier dus versta het inmiddels wel maar spreken dat klinkt echt niet.
- Zoveel mogelijk spreken

Toelichting

- Oplossing:
- Limburgse taal gedogen net zoals vele andere streektalen c.q. Dialecten.
 - Op deze manier wordt er een basis bijgebracht die voor alle kinderen gelijk is. Men leert wat anders dan "twitter-limburgs".
 - Op scholen (minimaal basisschool, liefst ook voottgezet onderwijs) meer aandacht geven aan het limburgs (volgens veldeke), zodat men ook de juiste spelling leert schrijven. Nu verzint men zelf woorden om het maar limburgs te laten klinken.
 - Vrijwillig na de schoollessen een uurtje Limburgs dialect voor liefhebbers.
- Dit is niet nodig
- Een levende taal blijft in ontwikkeling.
 - Laat die vrijheid aan de burger zelf!!!
 - Welk 'Limburgs' is 'HET Limburgs? Het Venllo's Geleens, Roermonds, Herkenbosch, Posterholts, Weerts, Maastrichts of het onverstaanbare Kerkradens Limburgs? ONZIN dus, afschaffen dat 'Limburgs'!!!, Laten we eerst eens GOED Nederlands leren!!!
- Weet niet
- Er verdwijnen jaarlijks wereldwijd tientallen talen. Het is dan ook (bijna) onmogelijk om het Limburgs in de huidige mate nog 2-3 generaties te behouden. De invloeden van buiten de provincie zijn daartoe te sterk.

3. Onderzoeksverantwoording

Onderzoek	:	TIP Roermond
Onderwerpen	:	Limburgs dialect
Enquêteperiode	:	23 augustus 2018 tot 02 september 2018
Aantal respondenten	:	206
Foutmarge	:	6,8% (bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%)
Aantal vragen	:	10
Gemiddelde duur invullen van enquête	:	2 minuten en 37 seconden
Rapportagedatum	:	4 september 2018

Toponderzoek

Toponderzoek is een Horsters no-nonsens bedrijf, dat sterk is in het **raadplegen van meningen**. In een mondige wereld waarin men direct resultaat wil zien, is het raadplegen van meningen / ervaringen / beleving van belang om te overleven.

Onze **professionele en flexibele** medewerkers hebben **interesse** voor uw onderzoeksvraag om de beleving en inzichten vanuit de maatschappij regulier zichtbaar te maken. Door een **transparant** inzicht in hetgeen leeft en speelt onder burgers / bestuurders / politici, levert dit beter beleid en meer draagvlak op. Tips worden aangeleverd. Tevens toetst u of ingezette acties resultaat hebben.

Toponderzoek faciliteert dit proces als onafhankelijk onderzoeksbureau TIPTOP voor u. Het onderzoeksbureau heeft de beschikking over eigen TIP-burgerpanels (landelijk > 60 burgerpanels) en het overheidspanel Overheid in Nederland.

Toponderzoek
Expeditiestraat 12
5961 PX Horst

www.Toponderzoek.com
enquete@toponderzoek.com
085-4860103

Toponderzoek is lid van MOA.